

SKANDINAVIENS STJERNE

ORGAN FOR JESU KRISTI KIRKE AF
SIDSTE DAGES HELLIGE

HIMLENE FORKYNDER GUDS HERLIGHED

NUMMER 12

15. JUNI 1920

69. AARGANG

TEMPLET I SALT LAKE CITY.

(TEMPLETS INDRE.)

I Nr. 10 af »Stjernen« gav vi i lette Rids det store Tempels Historie; tilbage staar at give en lille Beskrivelse af Bygningen.

Hvorledes Templet ser ud i det Ydre kan enhver danne sig et Begreb om ved at se Billédet i Nr. 10, og vi vil ikke indlade os paa at beskrive de arkitektoniske Enkeltheder, men kun sige, at alt i det Ydre som i det Indre har sin symbolske Betydning, saa Bygningen vil tale til enhver, der vil oplade sit Sind, ikke alene ved sin Skønhed, men ved den underliggende dybe Symbolik.

Det mest karakteristiske Værelse i underste Etage er Baptisteriet — Dobeværrelset —, i hvilket den store Døbefont staar, hvilende paa tolv bronzerede Malmokser med forsøvede Horn. Okserne staar i en cirkelrund Fordybning i Gulvet. (Se iøvrigt Billedet).

At Baptisteriet er anbragt i nederste Etage skyldes ikke Bekvemmelighedshensyn alene. Naar der udføres Daab i Templet, er det i Almindelighed Daab for de Døde. Derfor har

Fontens Beliggenhed sin dybe symbolske Betydning, hør hvad Herrens Profet siger:

»Døbefonten blev oprettet som et Billede af Graven, og det blev befalet, at den skulde være paa et Sted underneden det, hvor de levende plejede at samles for saaledes at fremstille de levende og de døde.«

I nederste Etage findes ogsaa et Værelse, som vi for Nemheds Skyld kalder *Det nederste Forelæsnings-Værelse*. Det er holdt i afdæmpede Farver og er uden Luksus i nogen Retning. Fra det træder man gennem en pragtfuld, rundbuet Portal ind i et nyt Værelse af samme Størrelse, men helt forskelligt fra det foregaaende. Loft og Vægge er her dækkede af Malerier. Paa Loftet, Himlen med Skyer, Solen, Maanen og Stjernerne, paa Væggene Landskaber af sjælden Skønhed: Grotter og mosbløde Dale, Soer og Bække, Træer og Vinranker, Blomster, Insekter, Fugle og firføddede Dyr, kort sagt Jorden i al sin Skønhed — som den var før Faldet. Alt er Fred og Harmoni, Dyrene lever i Venskab og Fuglene i Fred med hinanden, alt aander yndig Hvile og Ro. *Vi er i Edens Have*.

Saa gaar vi op ad den pragtfulde Trappe til næste Etage. Paa Vejen kommer vi forbi et Billede, som vi vil lægge Mærke til, thi det er ikke anbragt her tilfældigt, men staar i symbolsk Sammenhæng med det Værelse, vi kommer fra, og det Værelse, vi gaar til. Det er et stort Glasmaleri, der forestiller Uddrivelsen af Paradiset. Den Gang, vi er kommet til, leder nemlig til et nyt Værelse af samme Størrelse som de to første, men med et Udtryk forskelligt fra begge de forrige: Her er Gulvet dækket af smukke, brune Tæpper, Væggene smykkede med Landskaber, men ikke Landskaber som dem vi saa sidst. Her aander alt Kamp og Strid, Planter og Træer kæmper for Livet, og Dyrene fortærer hinanden i blodig Kamp for Føden, de svage skjulende sig i deres beskyttende Tilflugtssted, og de stærke lurar paa de svage. Alle lever under Dødens tunge Tryk og lever ved Døden. Træerne misdannes og ribbes af Storm og Vind, Busken klynger sig krampagtigt fast i den

dyrebare Klipperevne, hvor den har fundet et lille Fodfæste. Torne og Tidsler og skadelige Urter skyder op af Jorden og søger at trænge sig frem overalt. Eet Sted raser en ødelæggende Storm. — Paa Loftet er ogsaa her Himmel og Skyer.

Alt dette er typisk for Verden, som den er under Guds Forbandelse.

Mennesket er drevet ud af Edens Have og maa leve i Kamp og Strid med de genstridige Forhold — æde sit Brød i sit Ansigt Sved.

Dette Værelse kan vi kalde *Verdens Værelse*.

I det nordvestlige Hjørne i Verdens Værelse kommer vi gennem en høj, buet, pragtfuld Dør ind i en ny Sal, hvor der er højt til Loftet, rummeligt og pragtfuldt. Idet man kommer fra det foregaaende Værelse, der er gennemarbejdet med Dekorationer, modtager man i dette et Indtryk af Ro og Hvile. Væggene er holdt i ensfarvede douce Toner, og hele Værelset indgyder en Følelse af Komfort. Gulvene er belagt med Tæpper, og Sæderne er forsynede med polstrede Hynder i Harmoni med Gulvets Tæpper. Væggene er malede med en afdæmpet lys, blaa Farve, og Loftet er hvidt smykket med Guld-lister. Dette Værelse kaldes det *Terrestriale Værelse*, og i det gives Undervisning om de praktiske Pligter henhørende til vor Religion. Ved den østlige Ende staar et Alter, og bagved det danner Gulvet en Forhøjning, hvortil vi gaar op ad tre Trin, og vi staar nu over for en stor Bue, der spænder over omtrent hele Væggen og bæres ved begge Sider af fem Søjler. Mellem Søjlerne hænger en stor Silkeportiere.

Dette er Forhænget i Templet.

Gaar vi gennem Forhænget, kommer vi ind i en endnu større Sal, som overgaar alle de andre i Pragt og Skonhed. Vi er fra den terrestriale Tilstand gaaet ind til en endnu mere straalende og ophøjet Herlighed, den celestiale. Salen kaldes det *Celestiale Værelse*. Af dette Værelses kongelige Pragt faar de et udmærket Indtryk gennem omstaaende Fotografi og skal ikke her gaa ind paa nogen Beskrivelse.

Gennem de fire Døre, som ses paa Billedet, kan man gaa ind til Beseglingsværelset for de levende, til Beseglingsværelset for de døde og til det mest pragtfulde af alle de smaa Værelser i hele Templet: Det Allerhelligste. Det svarer til det indre Forhæng, som værnede de helligste Enemærker i Tabernaklet og Salomons Tempel fra Offentlighedens Blik.

I dette Værelse udføres de højere Ordinancer til Frelse og Ophøjelse baade for levende og døde.

Der findes endnu Værelser reserverede til Ældsterne, til de Halvfjerdsindstyre, til de Tolv og til det første Præsidentskab, naar disse er samlede til Raad.

Der er ikke noget hemmeligt vedrørende Templet. Det første Præsidentskab har offentliggjort en Bog med Fotografier af alle Tempets Sale og Gange, og denne Bog kan købes af enhver baade Mormon og Ikke-Mormon. Der er ganske vist ikke Adgang for Offentligheden til Templet, hvor vilde vel Højtideligheden blive under Udførelsen af de hellige Ordinancer, hvis nysgerrige Fremmede kunde trampe ind midt under Ceremonierne. At tro, at der udføres lyssky Ting i Templet tyder afgjort paa en indskrænket Forstand. Enhver god Sidste Dages Hellig har Adgang til Templet og dets Velsignelser, og tro ikke, at nogen forbryderisk Handling vilde være skjult, naar Tusinder og atter Tusinder var vidende om den. Det hænder jo heller ikke saa sjældent, at en Mand vanærer sit hellige Kald og falder fra og vender sig mod sine tidligere Venner og Trosfæller, og der vilde ikke være noget kærere for en saadan, end om han havde nogen Forbrydelse eller Mørkets Gerning at afsløre. Naar disse frafaldne intet har afsløret, er det kun fordi, de ikke har haft noget at afsløre, thi saadanne Menneskers Fremfærd mod Kirken i alle øvrige Ting viser, at de ikke vilde sky noget Middel for at skade den.

Templet er ikke gennemført med samme Skønhed helt igennem. Der har ikke været nogen Ødslen eller nogen Udgift til unødvendige Prydelser. Det fremherskende Formaal

er, at alt har sin særegne Bestemmelse. Der er mange Værelser, der er ganske ligefremt anlagt og kun møblerede i en ganske enkel Stil, men der er atter andre, i hvilke der ikke er blevet sparet nogen Anstrengelse eller nogen Bekostning for at opnaa Pragt og Storhed.

Intetsteds er der nogen Antydning af, at noget mangler, intetsteds findes Tanke af unødvendig Udsmykning. Hvert Værelse er blevet planlagt og udført til en bestemt Hensigt og fuldført og møbleret strengt i Overensstemmelse hermed. I dette Tempel, det største i den nuværende Uddeling, er der ingen tom Stillen til Skue, intet Spild af Materialer, ingen overflodig Udsmykning. Templet er blevet planlagt og bygget, som man mente det egnede sig bedst for *Herrens Hus*.

PRÆSIDENT LUNDS FØDSELSDAG.

(Vi læser i »Deseret News« for 17. Maj.)

»Kirkens Autoriteter og de, der arbejder i Templet, samledes Lørdag Aften i Salt Lake Tempel for at fejre Præsident Anthon H. Lunds seks og halvfjerdsindstyvende Fødselsdag. Det var samme Dag Fireogtresaaarsdagen for Præsident Lunds Indtrædelse i Kirken.

Omtrent 200 tempelarbejdende Kirkeautoriteter og Gæster var til Stede Lørdag Aften. Hovedtalen ved Mødet i Templet blev holdt af Præsident Penrose, som med dyb Hjertelighed talte om sin nære Tilknytning til Præsident Lund i det første Præsidentskabs Kontor og atter og atter tilkendegav Anerkendelse over for sin Medarbejder. Der blev overrakt Hædersgæsten en Fødselsdagsbog med det første Præsidentskabs og de Tolvs Autografier og med følgende Indskription:

»Skænket til Præsident Anthon H. Lund paa hans seksoghalvfjerdsindstyvende Fødselsdag 15. Maj 1920 af nogle faa af hans talrige Venner. Vi elsker Dem, De, som personlig kender Dem, elsker Dem. Tusinder af gode Folk i mange

Lande, som ikke har mødt Dem, men kender til Dem og Deres glimrende Arbejde og Lærdomme, elsker Dem ogsaa. Og vi forener os alle i at ønske Dem mange glædelige og lykkelige Fødselsdage. Vi ærer og beundrer Deres Liv og det Eksempel, De giver os, Deres venlige Væsen, Deres rolige, uforstyrrede, blide Sind, Deres sunde Dømmekraft, Deres aldrig svigtende Troskab og faste Tro, og med forenede Hjerter og Følelser beder vi Gud at velsigne Dem for altid.«

Præsident Lund takkede for Gaven. Biskop Joseph Christensen præsiderede ved Mødet. Israel Call opsendte Indledningsbønnen. Harry Mc. Cune, en af Præsident Lunds ældste Venner, som havde arbejdet mange Aar sammen med ham i Manti Tempel, talte, og det gjorde ogsaa W. W. Riter. Tempelkoret gav forskellige Sangnumre, og Præsident Rudger Clawson opsendte Taksigelsesbønnen. Efter Mødet blev der serveret Forfriskninger i Templets Anneks.«

»Skandinaviens Stjerne« tillader sig som Kirkens Organ for Præsident Lunds Landsmænd — *Skandinaverne* — at forene sine Lykønskninger med vore Søskenes i Zion.

Vi føler os stolt af, at Norden tæller Præsident Lund blandt sine Sønner.

BESØG TIL SKANDINAVIEN.

Præsidenten for den europæiske Mission, George A. Smith, en af de tolv Apostle i Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helige, vil besøge Skandinavien og afholde Konferencer som følger:

I Christiania den 27. Juni, i Stockholm den 4. Juli og i København den 11. Juli.

Vi haaber, at Kirkens Medlemmer og Venner vil overvære disse Konferencer, thi de vil blive af stor Betydning for Evangeliets Fremme her i Norden.

BREV FRA OLUF K. KARLSEN TIL PRÆSIDENT A. SCHOU.

Bergen, den 28. Maj 1920.

Præsident A. Schou,

Osterhausgaden 27, Kristiania.

Kære Præsident!

Med Tak modtaget Deres Brev af 11. ds. Hoslagt sendes Rapport for Maj Maaned. Vi lever alle vel i Bergen og har for Tiden et udmærket Vejr.

Anden Pinsedag foretog vi — et samlet Selskab paa ca. 100 Personer — en særdeles vellykket Udflugt paa et mindre Dampskib, som vi havde lejet i den Anledning.

Vi var ogsaa saa heldige at leje et Ungdomshus paa det Sted, hvortil Turen gik, og i det Hus holdt vi Møde om Eftermiddagen. Mødet var særdeles vellykket, og foruden Søkende var der 50 fremmede til Stede. Sangkoret sang flere inspirerende Sange, som gjorde et dybt Indtryk paa Tilhørerne. — Vi uddelte ogsaa en Del Skrifter til Stedets Befolkning.

Ældre Søkende i Kirken siger, at det er en af de mest ypperlige Anledninger vor Kirke har haft til her i Bergen at udsprede Evangeliet.

De hjerteligste Hilsener sendes Dem fra Deres Broder i Evangeliet.

Oluf K. Karlsen.

PROFETEN JOSEPH.

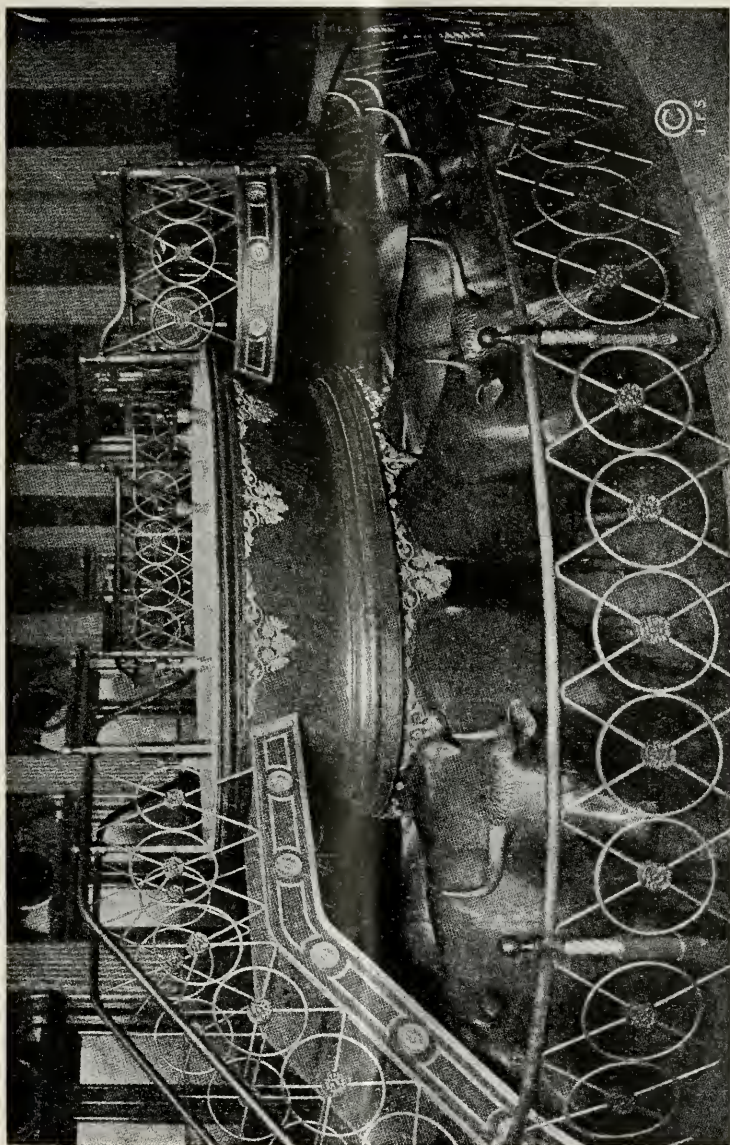
(Fortsat.)

Denne Budbærer, Engelen Moroni, talte om en nedgravet Historie som Bevis paa, at Synet ikke var et bart Fantasi-foster, og saa var der desuden i Højen »Cumorah« en Stenkiste, i hvilken de hellige Relikvier var nedlagt, indbefattende Urim og Thummin, Brystpladen og Guldpladerne. Det er dumt at fremstille overfor andre, at Synerne var indbildte og »subjektive«, naar disse »objektive« eller synlige materielle Ting

var lagt for Dagen. Det er godtgjort ved elleve Vidners uanklagede og dadelfrie Vidnesbyrd foruden sit eget og sin Moders Vidnesbyrd, at han havde Guldplader, paa hvilke der var indgraveret Bogstavtegn. Hvis Joseph ikke modtog Guldpladerne paa den omtalte Maade, hvorledes fik han dem da? Et ungt Menneske under hans Omstændigheder kunde ikke komme til dem paa en verdslig Maade uden at Kendsgerningerne var kommet frem. Den fornylig afdøde amerikanske Forfatter og kunstindustrielle Foregangsmand, Elbert Hubbard, skrev:

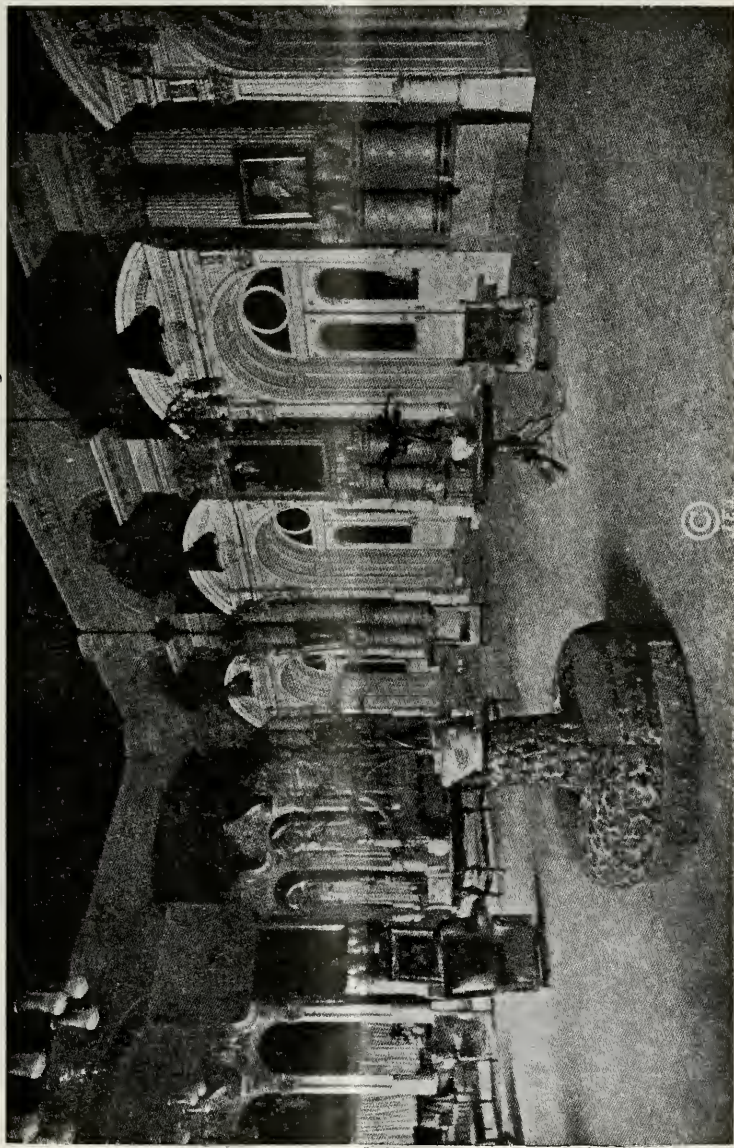
»Jeg kan ikke forstaa, hvorfor og hvorledes Folk, som tror, at Moses fandt Jehovahs udskaarne Stentavler, endnu chikanerer og spotter over Metaltavlerne, som fandtes af Joseph Smith. Det er blot et Spørgsmaal af Tid og Afstand; men Tiden kan ikke gøre Løgn til Sandhed. Det, som en Gang skete, kan ske igen. Om Gud var Gud paa Moses Tid, saa er han det endnu.«

Atter siger disse Plader sig at indeholde en hellig Historie af en forhistorisk Slægt paa det amerikanske Kontinent og Guds Handlemaade med dem, eller med andre Ord en lignende Bog som »Bibelen«. Se her er en Bibel fra Oldtidens Amerika, som det objektive eller følelige Værk, i Stand til at læses Ord for andet, og som et Bevis paa, at det himmelske Syn, at Pladerne og Oversættelsen af Optegnelserne ved Guds Gave og Kraft ikke er subjektiv, eller om man vil, kun et Foster af en sygelig Fantasi. Synet og Pladerne, som blev set og undersøgt af adskillige Personer, gaar forud for og er nøje forbundet med Oversættelsen af Mormons Bogs hellige Historie. Om Profeten Joseph ikke fik denne Bog paa den af ham selv fortalte Maade, hvorledes fik han den da, og hvor kom den fra? Vil nogen, som er bekendt med Kriminalretshistorien tro, at en ulærd Landsbydreng, med et godt Udfald, kunde eftergøre et stort Bind om et Oldtidsfolk og deres verdslige Historie, naar dygtige og begavede Mænd finder det vanskeligt og ofte umuligt at eftergøre et eneste Ord eller endog

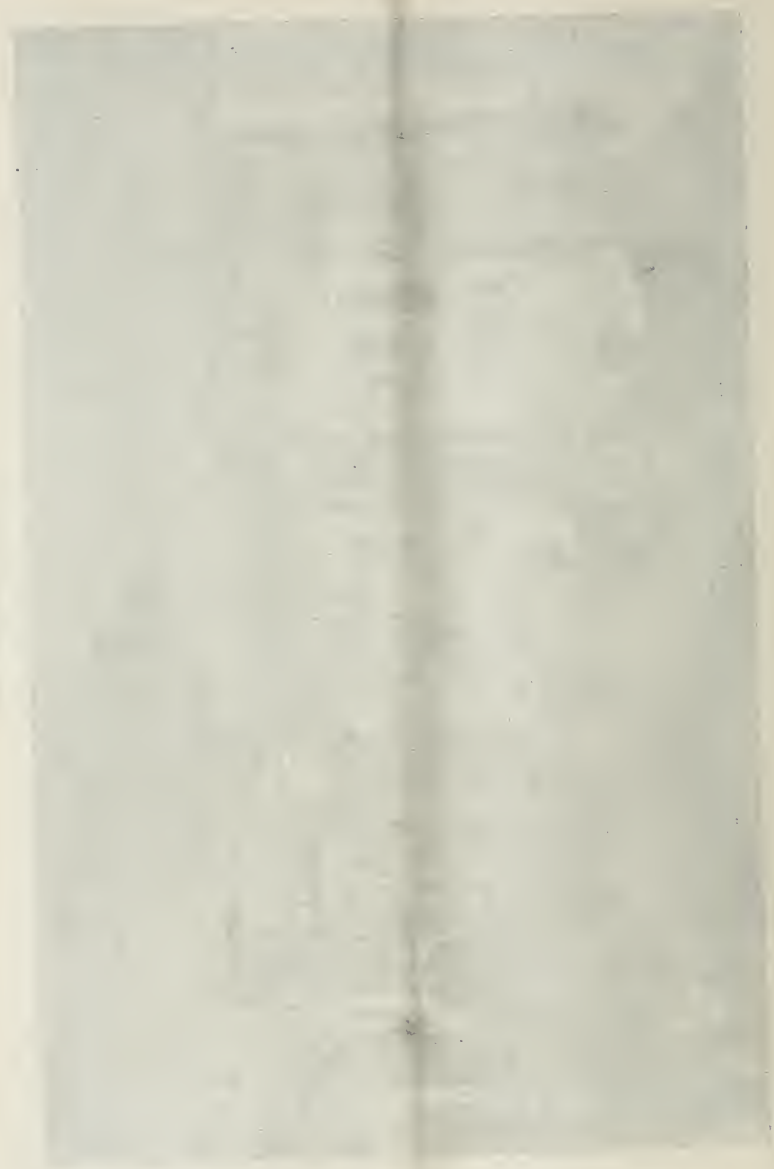

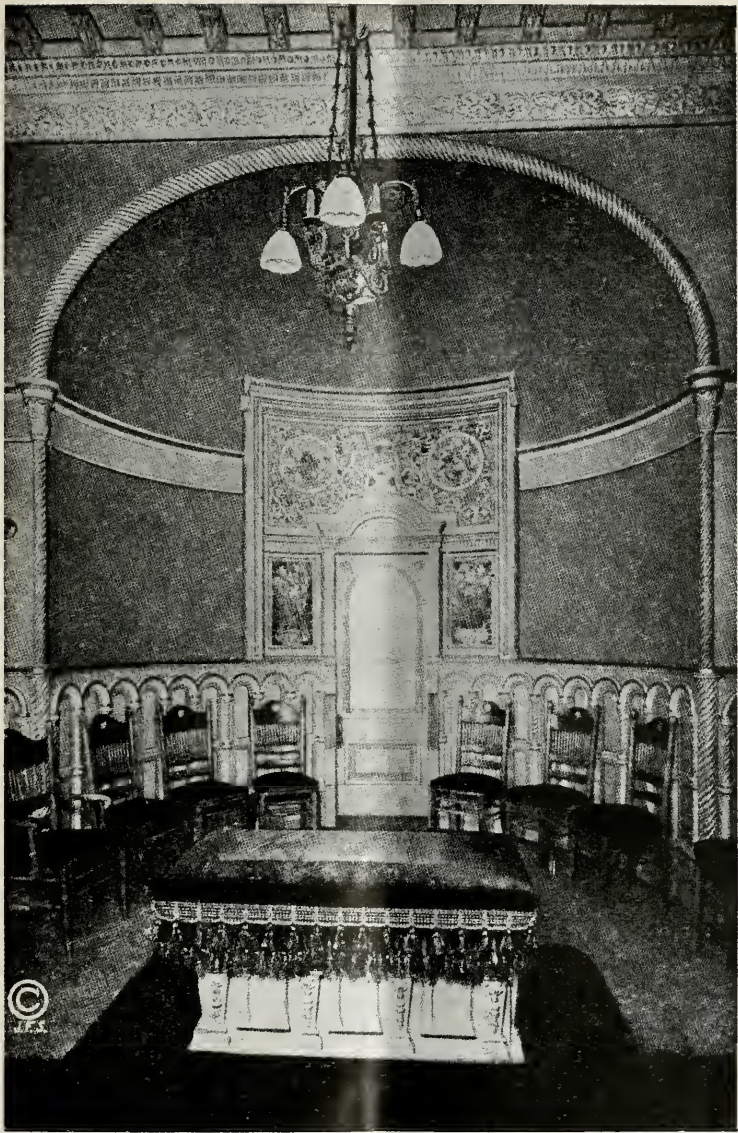
THE BAPTISTRY.
(Døbeveretset)

Digitized by the Internet Archive
in 2012 with funding from
Corporation of the Presiding Bishop, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

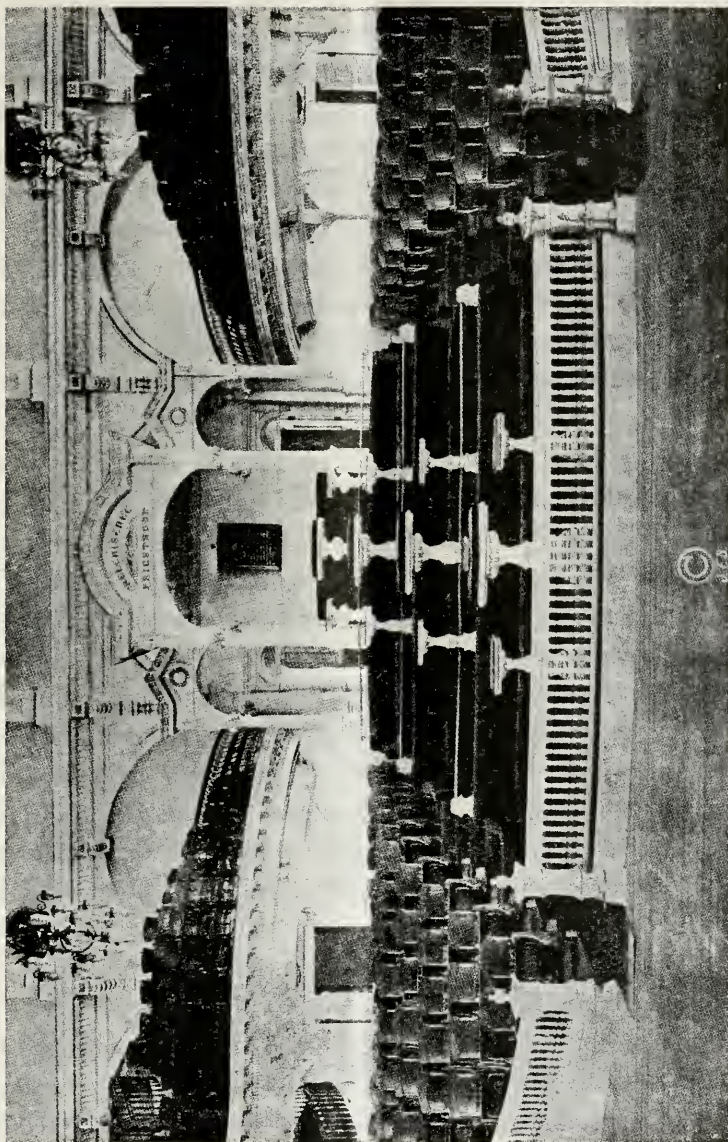
THE CELESTIAL ROOM.
(Det celestiale Værelse.)

THE SCALING ROOM.
(Beseglingsværelset)

STAND AND PULPITS FOR MELCHISEDEK PRIESTHOOD IN MAIN ASSEMBLY ROOM.
(Forhøjning og Talerstole for det melchisedekske Prestedomme i den store Forsamlingssal.)

en Stavelse uden Opdagelse, hvorledes tror da nogen, at Joseph Smith med Held kunde opdigte den udarbejdede Historie og Guds Ord, som indeholdes i Mormons Bog? Kunde han falskelig foregive at oversætte i aarevis uden at blive opdaget? Forsøget paa at forbinde Salomon Spanlding og Sidney Rigdon med Mormons Bogs Forfatterskab. Udgiverne af Salomonsens store danske Leksikon lader desværre sine Læsere sluge denne tykke Uvidenhed. Endog den store Journalist og Rigsdagsmand Jeppesen Borgbjerg gav sig ikke mere Tid til at undersøge dette Forfatterskab, da han personlig var her i Utah, end at han fortalte den samme Krønike til danske Læsere i et fint Julemagasin, efter at han var kommet hjem, er fuldstændig mislykket, og velunderrettede Personer beskæftiger sig ikke mere med den Side af Sagen.

Hvem kan paa endog tilsyneladende rigtig Maade give nogen Grund for Mormons Bogs Fremkomst, end netop i Følge den Fremstilling, som Joseph har givet? Og om nu Synerne og Aabenbaringerne simpelthen var Resultatet af et overfantasirigt eller et unormalt Sind, som Dr. Riley forsvarer i sin Doktorafhandling, hvorledes er det da Tilfældet, at der gennem Josephs hele Arbejde løber en sammenhængende Enhed. Engelen Moronis Undervisning f. Eks. bebuder Tempelarbejdet, som ikke blev paabegyndt forend flere Aar efter, henimod Slutningen af Josephs jordiske Tjeneste for Herrens Sag. Det første himmelske Syn er et passende Præludium til det hele guddommelige Nutids-Drama, som Englenes Sang for Hyrderne var Indledningen til Frelserens jordiske. Dette Syn er Nøglen til Døren af den genoprettede »Christelige Kirke«, vil sige: »lig den Christus oprettede Kirke«.

Det fordrer mindre Lettroenhed at tro, at Joseph Smith var inspireret, end at tænke sig, at en Dreng af hans Alder og Erfaring kunde saa at sige eftergøre »Mormonismen«s vældige aandelige Bygning, dens nøje sammenføjede Organisation og Lærdomme. Naar nogen vil antage Mormons Bog som en opdigtet Fortælling og ikke som en virkelig Historie, saa

maa man forklare, hvorledes »Forfatteren« eller »Oversættøren« vidste Besked med de mange Fakta vedrørende Ethnologi (Læren om Folkeslags Slægtskab) og Oldkyndighed, som løber gennem Bogens Historie, og som er Sandheder, Videnskaben ikke er blevet bekendt med førend de senere Aaringer. For blot at tage et lille Eksempel blandt de mange, og som i sig selv er slaaende blandt de mange Smaating, berettet om Arkæologi i Forbindelse med Bogen. Paa den Tid, Bogen publiceredes, var det ikke almindelig bekendt, om det i det hele taget var bekendt, at de oprindelige Indbyggere i Amerika var vant til at benytte saadanne Stenkister ved Nedgravningen af deres Værdigenstande. Saadan en Stenkiste blev opdaget i Efteraaret 1906 paa T. M. Edmondsons Farm nær ved Streetsville i Peel County, omtrent 22 miles Vest for Toronto, Ontario, Canada, og som det findes omtalt i »Records of Past ages« (Beretninger om hengaaede Tidsaldrer) for Marts og April 1909, Side 75—76. Det siges her, at saadanne Stenkister var fundet i Staterne Tennessee, Illinois, paa Steder langs Delaware-Floden, og ogsaa i det nordlige New Mexiko.

Efter at Skeptikeren tilfredsstillende har forsøgt at forklare sig alle de Opgaver eller Problemer, som er forbundet med Mormons Bog, saa er der endnu to Bind af hellig og sublim Skrift, Lærdommens og Pagtens Bog, samt Aabenbaringen og Oversættelser i »Den kostelige Perle« af »Moses og Abrahams Bog«. Lad den skeptiske Kritiker f. Eks. forklare, hvorledes Joseph ved Hjælp af Verdens Kundskab og Visdom kunde forfatte Kapitlerne 1, 20, 29, 45, 59, 76, 84, 87, 88, 89, 93, 101, 107, 132 i Pagtens Bog og mange andre maaske ligesaa vidunderlige.

Kirken blev organiseret som et Resultat af Joseph Smiths Syner og Aabenbaringer. Professor Ely af Wisconsin Universitet og Vice-Præsident Marshall af de Forenede Stater og andre lignende Mænd erklærer Kirken for en af de mest fuldkomne og fuldstændige Organisationer.

Om man overvejer de Efterforskninger og Krav, som maatte stilles til Menneskets Lærdom og Begavelse for at frembringe

de tre Bind af hellig Skrift, som blev givet gennem Joseph, da vil man erkende, at ingen kunde have gjort det Arbejde uden guddommelig Hjælp. Der er visse Sager, som ikke egner sig til vellykket Opspind. Et stort Bind Hellig Skrift er en af dem. Det vilde desuden være Gudsbespottelse, og fra et anerkendt aandeligt Erfaringsstandpunkt vilde det falde meget sølle ud for en egensindig Bedrager at tilbyde en Udfordring at faa sit opdigtede Arbejde *bekræftende vidnet* om af den Hellige Treenighed paa den Maade, som selve Mormons Bog foreskriver, nemlig: »Naar I modtage disse Ting, formaner jeg eder til at adspørge Gud, den evige Fader, i Christi Navn, om disse Ting ikke er sande, og dersom I bede af et oprigtigt Hjerte og med fast Forsæt i Tro paa Christus, vil han aabenbare Sandheden deraf for eder formedelst den Helligaands Kraft, og i den Helligaands Kraft kunde I kende Sandheden af alle Ting«. (Moronis Bog, 10. Kap.).

ET LILLE KIG IND I NORDENS LITTERATUR.

(Ved *Anders Jacobsen.*)

Prøv at gaa lidt tilbage i dine Tanker — tilbage til den Tid, da du først hørte Mormonismen forkynde. Husker du, hvor du studsede, da du første Gang hørte Læren om Forudtilværelsen. Læren om, at Mennesket havde eksisteret, før det blev født til Verden her, eksisteret som et aandeligt, personligt Jeg, at vort Ophold her var en Skole, en Prøvestand, en Smeltedigel, hvori det skulde prøves, om vi er af lodigt Metal, eller der er uægte Stoffer iblandt — om vi duer til noget eller kun er nogle Stympere, forstod at din Opførsel under denne Prøve vil betinge din Tilværelse i det næste Liv, at du saa at sige bygger det Hus, du en Gang skal bo i, og at om du bygger godt, vil Huset blive godt, og om du bygger daarligt, vil Huset blive derefter.

Du studsede — men samtidig var det, som om et Slør blev løftet fra dit forbavsede og undrende Blik. Du gik før fremad i Taagen, du saa kun, hvor du just gik, kun hvor du just nu skulde sætte din Fod, saa ikke frem, saa ikke tilbage, ikke dit Udgangspunkt, ikke dit Maal, ikke din Gud, ikke din Broder, som gik ved din Side, knap nok dig selv. — Da pludselig bryder Solen frem og

»Taagerne ruller sig sammen i Klump
og skinnende klar ligger Dagen.«

Der ligger Vejen for dig oplyst og tydelig, der er dit Maal, her er du selv, dërfra kom du, og der — der ved din Side gaar jo din Broder, og ved Maalet venter en kærlig Fader og Moder paa jer begge.

Lige saa ny, lige saa forbavsende, lige saa stor en Aabenbaring for dig var Læren om Frelse for de døde, og ikke mindre Læren om den evige Udvikling. Det er imidlertid overraskende og interessant at se, at to af Nordens store Aander og en af de største Mænd, der har levet paa Jorden, ved egne Anstrengelser og egen Søgen er naaet frem til at ane, ja ligefrem aabent og klart erkende og lære disse i Ordets fuldeste Betydning *herlige Sandheder*. — — »Forbavses ikke over Mormonernes Lærdomme; kald dem ikke Hjernesvind; nogle af dem, som I kalder de største iblandt eder, har lært det samme som vi. Dem kalder I ikke Fanatikere, forblindede, men store Mænd. Hvad mener I da om Mormonerne, der klart og koncist lærer, hvad disse kun dunkelt har skimtet og utydeligt set?«

Carsten Hauch var en af Guldaldertidens store Digtere. Han tog baade sit Kald som Digter og sin rent menneskelige Mission i Livet meget alvorligt. Han var i høj Grad Idealist og meget nidkær efter at gøre, hvad han mente var Ret; man maatte f. Eks. hver Gang, han i Forretningsanliggende skulde afgive Kendelse over en eller anden, han ikke kunde udstaa, bønfalde ham — og altid forgæves — om ikke at støtte den

paagældende med sin Stemme, han var saa bange for, at personlige Bevæggrunde skulde løbe af med ham paa Bekostning af Retfærdigheden. — En Aand, som hele sit Liv søgte og stræbte fremad og fortsatte sin Udvikling op i sin høje Alderdom, da de fleste Mennesker allerede længe har staaet stille; saaledes var Hauch. Han forstod, at Menneskets Tilværelse ikke er begrænset af de to Poler, Vuggen og Graven, der afslutter det — hver til sin Side her paa Jorden, forstod at vi vilde eksistere efter Afslutningen *fremad*: efter at vi var blevet lagt i Graven, forstod — omend kun dunkelt, at vi havde eksisteret før Afslutningen *tilbage*: før vi var blevet lagt i Vuggen, og det er det sidste, der interesserer os.

Hør hvad han skriver i et af sine Hovedværker: »En polsk Familie«:

»Ogsaa jeg erindrer sælsomme Glimt i hin Alder, hvilke øjeblikkelig oplyste Egne, som ellers ligger i det dybeste Mørke. Ja undertiden var det, ligesom jeg huskede noget, der gik foran min tidligste Barndom, og Anelser vaagnede om en skjult Tilværelse før den nærværende, om Tider, hvori jeg havde levet, før jeg begyndte min Bane paa denne Jord, jeg var da tilmode ligesom de Mænd, der i Amerikas Vulkaner havde opdaget nye Kratere, som ligger mange tusinde Fod dybt, og i hvis Indre de hemmelige Kræfter vel atter have dannet nye Ildsvælg, saa man aner en *uendelig* Virksomhed, der strækker sig lige til Jordens Midtpunkt.

Enkelte Mænd, til hvem jeg omtalte disse Syner, tilstode mig, at de havde erfaret noget lignende, imidlertid vilde de forklare det enten af Drømme eller af dunkle Erindringer om en tidligere Tid end den, man tydelig kan huske. Dette bedrøvede mig, da min Fantasi bestandig foretrak at sætte disse Tider foran Menneskets Fødsel, og om det er saa, vide vi jo heller ikke, derfor takker jeg Gud, der i Menneskets Sjæl har nedlagt Anelser om en højere Verden end den, hvilken Viden-skaben i Almindelighed tør erkende eller paaskønne.«

Viktor Rydberg var svensk, en Mand med en dyb og om-

fattende Viden, og en af Nordens største Forfattere. Han skriver i sin Bog »Vaabensmeden«:

»Det siges, at dette Hus er blevet bygget af hedenske Forfædre. Hvor er de nu? I deres Livstid havde de aldrig hørt Tale om den Herre Jesus. Skulde de for denne ufrivillige Navnkundighed være bleven dømte til Kvaler, der skal vare i Evighed? Nej, nej. Der har været Hedninger, som skønt de ikke i udvortes Forstand kendte Loven alligevel gjorde, hvad Loven bød, fordi Gud — mærk det vel — Gud selv — havde skrevet sin Lov i deres Hjerter og Samvittigheder. Denne hellige Hjerte- og Samvittighedsskrift er ikke nedkastet i Helvede for der at brænde op. Nej, disse Hedninger er der, hvor alle Børn, selv de udøbte, er, og hvor vi selv skal samles — de er i Dødsriget, i dets Paradis eller dets Fængsel, alt efter hvad deres Sjælstilstand og evige Bedste kræver. Saligheden i dette Paradis er ikke den højeste Lykke, thi den er blandet med Attraa og Længsel, ligesom den jordiske Lykke er det i somme Sjæle, maaske i alle, men sikkerlig i min. Lyset i dette Paradis er ej heller det rene himmelske, men ogsaa det er ligesom blandet med Attraa og Længsel. Dets Symbol er maaske Stjernelyset deroppe.«

Vi Sidste Dages Hellige hilser med Glæde paa mange gamle Bekendte blandt disse Lærdomme, men vi gentager: »Vi ved endnu langt mere.« Vi genkender en god gammel Ven; Læren om Frelse for de døde. Og vi anerkender Storheden i, at en Mand paa egen Haand har kæmpet sig frem til en Forstaaelse, som den udtrykte indrømmer, at der kræves mere Aandsstorhed, end de fleste Mennesker er i Besiddelse af, til at arbejde sig frem til at forstaa og erkende en saadan ny og hidtil ukendt Sandhed, men samtidig fastholder vi, at hvor stor en Aandsfrihed det end tyder paa, er dog selve det, han har naaet, kun som et Barns Lallen med Ciceros Taler sammenlignet med Mormonismens Klarhed paa det nævnte Omraade.

Danmarks største nulevende Digter Johannes Jørgensen

skrev for nogle Aar tilbage et Essay om Goethe, som han kaldte »Goethebogen«. I den og ogsaa en Del i sin Bog »Mit Livs Legende« dvæler han ved Goethe, en af de største Aander, som Verden har fostret, en Mand, der for 100 Aar siden var saa langt forud for sin Tid, at Verden for en stor Del slet ikke har *naaet ham endnu*, en aandelig Gigant, en Kæmpe, der rager fuldstændig op over sin Samtid. Digter, Videnskabsmand og Tænkter og forud for sin Samtid i *alle tre Retninger* — de tre Retninger, som han for Resten smeltede fuldstændig sammen, saa man maa lede om Filosofien i Digterværkerne og Videnskaben ligesaa — men er ikke ogsaa dette i Retning af det ideelle, bør ikke netop den nævnte Sammensmeltning være Tilfældet. Johannes Jørgensen overvejer en mærkelig Lære, som denne Goethe, Giganten blandt Giganterne i »Aanderne«s Verden, har fremsat i sit Skuespil »Faust« (studs ikke over Ordet Skuespil, studs ikke over, at en af de største Tanker, nogen Filosof er naaet til, er fremsat i et Skuespil) en Lære, der gaar ud paa, at Menneskets »Frelse« bestaar i evig Udvikling. Johs. Jørgensen selv er ikke en Gang naaet saa langt, at han kan annamme denne store Tanke — for ham er evig Ro og Hvile større, men vi, De Sidste Dages Hellige, vi anerkender den absolut, anerkender at i denne Tanke ligger Nøglen til alt stort og ophøjet, ja til Guds Storhed.

Tanken er kun udtrykt i et Par Linier — Goethe har fremsat af mange og store Tanker i »Faust«, men, siger han til sin Samtid, de er for store til, at I vil kunne modtage dem, derfor har jeg skjult dem, søg, og de værdige vil finde dem, og i de urettes Hænder vil de ikke falde, thi de, der endnu er umodne for dem vil aldrig finde dem — men, siger *Goethe selv* om de nævnte Linier: »i dem ligger Nøglen til Fausts Frelse.«

De lyder saaledes:

Englene: — — —

— »hvo altid stræber frem og frem
ham kan vi Frelse skænke.«

Vi bøjer os i ydmyg Undren for den Mand, som paa egen Haand er naaet til at fatte denne mægtige Sandhed — fremsætter den i to Linier. — —

TANKENS FLUGT.

(Frit oversat fra Engelsk af Aug. S. Schou).

Tænk, om Du kunde svæve, som Tanken frit og let,
Rundt hele Verdensrummet og aldrig blive træt.
Du paa en saadan Rejse dog aldrig kunde se
En Ende paa Planeter, ej til Guds Skabelse.

Om Du paa Kolob landed', hvor Guderne nu bo,
Du lære vilde meget til Styrke for din Tro,
Og alt, som nu er dunkelt, forklaret vilde staa,
Og saa paa Tankens Vinger Du fremad kunde gaa.

Der findes ingen Grænser, der ingen Ende er
Paa Himmelrummets Kloder, skønt faa vi skue her.
Dog i fuldstændig Orden paa Sympatiens Vej
Vi vide, at de alle saa smukt bevæge sig.

Det herligt vist vil blive, naar vi en Gang kan faa
Fuld Kundskab om det Hele, som vi nu ej forstaa,
Naar vi vil se og kende Gud Faders store Magt
Og aldrig mere tvivle paa noget, han har sagt.

INDHOLD:

Templet i Salt Lake City..	177	Profeten Joseph.....	183
Præs. Lunds Fødselsdag...	181	Et lille Kig ind i Nordens	
Besøg til Skandinavien	182	Litteratur	195
Brev fra Oluf K. Karlsen til		Tankens Flugt. (Digt.)	200
Præs. A. Schou.....	183		